

SECTION 4. THEORY OF LITERATUREDOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-404-7-28>**A. LIUBKA'S "NOT MINE": INTERTEXTUAL DIMENSION****«НЕ МОЄ» А. ЛЮБКИ: ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИЙ ВИМІР****Davudchuk O. S.**

*Student at the Department of Ukrainian
Literature and Comparative
Literature Studies
Odesa I. I. Mechnikov National
University
Odesa, Ukraine*

Давидчук О. С.

*студент кафедри української
літератури та компаративістики
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Сучасна література – явище складне та багаторівневе, митці звертаються до різних технік створення тексту, зокрема, досліджуючи їхню творчість ми можемо говорити про частотні вияви інтертекстуальності. Не є винятком й відомий сучасний український письменник Андрій Любка, в своїх творах автор як вдається до створення альтернативної історії, на основі фактів та подій з реального життя, так і послуговуючись алюзіями, які, незважаючи на свою незначну вагу для обсягу тексту, значно посилюють експресивне забарвлення тексту та розширюють його сенси.

Інтертекстуальність (лат . *inter* – між і *textum* – тканина, зв'язок, будова) – основне поняття текстології постструктуралізму, запроваджене 1967 Юлією Крістевою для виявлення різних форм і напрямів письма (цитата, центон, ремінісценція, алюзія, пародія, плагіат, трансформація інваріанта, стилізація тощо) [2, с. 309].

«В своїх дослідженнях Ульріх Бройх приділяє значну увагу маркерам інтертекстуальності. До них він відносить зміни шрифту, цитування іншою мовою, стильовий контраст а також імена персонажів» [3, с. 60]. В творчості Андрія Любки можна простежити імплементації багатьох з перелічених маркерів.

Таким чином в есеї «Не моє» зі збірки «Що зі мною не так» автор репрезентує алюзію на персонажа з тексту іншого автора. В самому есеї Любка розповідає про речі, які йому не подобаються, викликають огиду і в цілому негативні емоції, та як він вправляється з вирішенням або ж оминанням своїх проблем.

Автор пише: «... найбільше в житті я не люблю заповнювати папірці й відвідувати різноманітні установи» [1, с. 233]. Він згадує про персонажа з новели «Перевтілення» німецького письменника Франца Кафки: «Перед походом по довідку я втрачаю сон і перебуваю у такому кепському настрої, що, здається, був би готовий рятуватись за методом Грегора Замзи» [1, с. 233].

В прототексті, на який посилається автор, Грегор Замзи являє собою працьовитого, молодого комівояжера, який одного ранку за невідомих обставин перетворюється на комаху. Це перетворення значно впливає на його повсякденне життя: не дає йому нормально функціонувати в соціумі що робить його тягарем для сім'ї і змушує його відлюдно жити в замкнутій кімнаті без можливості комунікувати з суспільством.

Такою алюзією А. Любка імплементує наступні функції інтертексту: експресивну, апелятивну, поетичну, референтивну, метатекстову. Це допомагає читачеві в повній мірі збагнути весь спектр почуттів, які відчуває в даній ситуації сам автор.

З іншого боку в такій інтерпретації алюзії нехтується першопочатковий сенс закладений Ф. Кафкою в образ головного героя. В прототексті метаморфоза, що сталась з Грегором Замзою, символізує відмову суспільства від людини, яка перестала бути корисною, автор показує байдужість, душевну черствість, відсутність щирості в стосунках навіть між найріднішими. В свою чергу А. Любка звертається лише до загального стану самотності та відчуження Г. Замзи.

З наведеного прикладу можна побачити, що в своїй творчості Андрій Любка широко послуговується різноманітними інтертекстуальними елементами, які можна пропустити або не звернути на них увагу, хоча вони допомагають в ширшій мірі зрозуміти емоційний стан автора. Також йому вдається розширити міжкультурні та міжтекстові зв'язки, широко залучає свої знання з літератури, а також культури інших країн, що неодноразово можна побачити в його текстах.

Література:

1. Андрій Любка “Щось зі мною не так”, Видавець Помаранцев Святослав, Чернівці, 2022, 256 с.
2. Літературознавчі словник-довідник/ ред. Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів, В. І. Теремко. Київ: Академія, 2006. 752 с.
3. Просалова В. А. Інтертекстуальний аналіз: теорія і практика. Навчальний посібник. Вінниця, 2019. 206 с.